

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 14P/133/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222208428
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2022:7222208428.1

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. C., G.. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, dieťa rodičov: A. O., G.. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., F.. A. X, právne zat. JUDr. Kristínou Piovarčiovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 20 a U. C., G.. XX.X.XXXX, trvale bytom C., F.. U. XX, právne zast. JUDr. Richard Kovalčík, advokát so sídlom Košice, Rázusova 1, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

odôvodnenie:

1. Písomným podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.9.2022 matka žiadala, aby súd neodkladným opatrením nahradil súhlas otca k prihláseniu mal. B. k plneniu povinnej školskej dochádzky na N. základnej škole s materskou školou, G. L. X, O. od 1.10.2022 alternatívne určil, že maloletá bude plniť povinnú školskú dochádzku na N. základnej škole s materskou školou, G.M. L. X, O. od 1.10.2022. Zároveň poukázala na to, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov účastníkov.

2. V návrhu uviedla, že s maloletou bývala v krátkodobom nájme v 3 izbovom byte, ul. U. X v C.. Z tohto nájmu obdržala dňa 30.6.2022 výpoveď ku dňu 1.8.2022. Zároveň jej zamestnávateľ určil nové miesto výkonu práce na svojej filiálke č. XXX nachádzajúcej sa na adrese O. - A., F.. Q.. W.. L.. A. XX/a O. počnúc dňom 18.6.2022. Z uvedeného dôvodu boli spolu s manželom nútení presťahovať sa do O. do bytu v bezpodielovom spoluvlastníctve jeho rodičov. Maloletá nepretržite bývala s ňou a jej manželom v spoločnej domácnosti. S otcom sa stretávala v jednom týždni od štvrtka poobedia do nasledujúceho pondelka rána a v ďalšom týždni od štvrtka poobedia do piatka rána. Tento stav jej nevyhovoval a prejavila záujem žiť s ňou a s otcom sa stretávať počas voľných dní. Svoje stanovisko maloletá vyjadrila i pred kolíznym opatrovníkom čo vyplýva z úradného záznamu spísaného v júli 2022. Z dôvodu podstatnej zmeny pomerov na strane maloletej aj ich rodiny ju prihlásila v zmysle žiadosti zo dňa 15.6.2022 na výkon povinnej školskej dochádzky na N. základnej škole s materskou školou, G. L. X, O.. Uvedená škola vyslovila s prijatím maloletej predbežný súhlas, avšak vyžaduje súhlas druhého rodiča. Otec súhlas s prestupom neudelil. Maloletá je v súčasnej dobe žiačkou 3. ročníka základnej školy. V mieste terajšieho bydliska matky má vytvorené sociálne zázemie, svoju izbu a všetky podmienky pre priaznivý vývoj. Maloletej nebráni v stretávaní s otcom, ale súčasná situácia nie je v jej prospech a je pre ich rodinu neúnosná. Pokiaľ by maloletá aj naďalej navštevovala ZŠ, O. XX v C., bola by nútená ona alebo jej manžel vodiť ju do školy z O.. Mesačne by muselo byť vykonaných 48 ciest, čo predstavuje 1 980 km a náklady na pohonné hmoty v sume prevyšujúcej 400 eur. Otec aktuálne neuhrádza žiadne výživné. Neprispeľ ani na zakúpenie školských potrieb maloletej na začiatku školského roka. Z uvedeného dôvodu bola nútená podať trestné oznámenie. Vzniknutá situácia veľmi nepriaznivo vplýva na psychický stav maloletej. Vyjadrila svoj nesúhlas s návštevou ZŠ v C. a chce čo najskôr navštevovať N. základnú školu O., ktorú opakovane navštívila a teší sa na ňu. Návšteva tejto

školy je potrebná pre zdravý a všestranný vývoj maloletej. Keďže otec bezdôvodne odmieta dať súhlas na zmenu vzdelávacieho zariadenia maloletej, je nevyhnutná rýchla a naliehavá ingerencia súdu.

3. Spolu s návrhom doručila v kópii rodný list maloletej, sobášny list matky v zmysle ktorého matka maloletej uzavrela dňa XX.X.XXXX manželstvo s T. O., výpoveď zmluvy o krátkodobom nájme zo dňa 30.6.2022, v zmysle ktorej T. O. a A. O. vypovedali uvedenú zmluvu o nájme 3 izbového bytu č. X s príslušenstvom a zariadením na X. poschodí na ulici U. X v C. ku dňu 1.8.2022, pokyn zamestnávateľa matky zo dňa 14.6.2022 o určení pracoviska na filiálke v O. - A., Q.. W.. L.. A. XX/a odo dňa 18.6.2022, občianske preukazy matky maloletej s manželom, žiadosť matky o súhlas s prestupom do N. základnej školy s materskou školou, G. L. X, O. od 1.9.2022 a oznámenie uvedenej školy o pozastavení vybavovania žiadosti z dôvodu chýbajúceho stanoviska druhého zákonného zástupcu, úradný záznam Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9 z pohovoru s maloletou a rodičmi dňa 22.4.2022, výpis z LV č. XXXXX preukazujúci bezpodielové spoluvlastníctvo manželov T. T. O. a T. B. O. k bytu č. XX, vchod X, X. poschodie, nachádzajúcemu sa v obytnom dome A.Í. Č.. X,X súpisné číslo XXXX, v katastrálnom území O., obec O., okres O..

4. Otec doručil súdu prostredníctvom právneho zástupcu dňa 27.9.2022 vyjadrenie k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že v návrhu sú uvedené nepravdivé okolnosti. Nie je pravdou, žeby matka bola nútená presťahovať sa do O.. Z predloženej výpovede zmluvy o krátkodobom nájme bytu vyplýva, že výpoveď nebola podaná prenajímateľom, ale matkou s jej manželom. Zo spisu č. 17P/159/2021 nepochybne vyplýva, že matka sa na presťahovanie do O. pripravovala dlhšiu dobu. Určenie výkonu práce zamestnávateľom matky do O. sa uskutočnilo na jej podnet a s jej súhlasom, čo uviedla na pojednávaní v konaní 17P/159/2021, a taktiež v zmysle ustanovenia § 54 Zákonníka práce je zmena pracovných podmienok podmienená súhlasom zamestnanca. Súčasný stav, ktorý matka považuje za neúnosný zrejme z finančného hľadiska navodila sama, a to plánovane. Otec sa doposiaľ nedozvedel a uvedené nie je zrejme ani z návrhu aké výhody prináša dieťaťu navštevovanie N. základnej školy v O. a prečo je pre ňu práve dochádzka do tejto školy taká potrebná. Súhlas od otca matka vyžadovala direktívne bez toho, aby mu poskytla uvedené relevantné informácie. Maloletá sa pred otcom vyjadrila, že je aj rada, že pokračuje v pôvodnej škole a teší sa na svojich spolužiakov. Odkaz matky na ustanovenie § 365 ods. 1 CMP je nepatričný, nakoľko život, zdravie a priaznivý vývoj maloletej nie je v žiadnom prípade vážne ohrozený alebo narušený. Starostlivosť o maloletú zabezpečujú obaja rodičia striedavo podľa predbežnej dohody. Otec sa riadne podieľa na nákladoch na výchovu a výživu maloletej v čase, keď sa nachádza v jeho starostlivosti. Na rozdiel od matky maloletej zabezpečuje aj riadnu dochádzku do základnej školy, čo matka nerobí a ohrozuje tak jej zdravý vývoj, nakoľko dieťa nechodí do školy v čase keď je u matky a zdržiava sa s jej manželom v jeho zamestnaní. Povinná školská dochádzka maloletej je zabezpečená a nič nebráni jej plneniu. Otec ponúkol matke svoju súčinnosť a je ochotný podieľať sa na zabezpečovaní školskej dochádzky dieťaťa v čase výkonu starostlivosti matky tým, že by zabezpečoval odchod dieťaťa zo školy do bydliska matky. Poukázal na to, že rozhodovanie súdu pri nezhode rodičov o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností vzhľadom na charakter a podstatu problematiky musí byť rozhodovaním vo veci samej, nakoľko si vyžaduje riadne zistenie skutkového stavu a právne posúdenie. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navrhol zamietnuť.

5. Z evidenčných prostriedkov tunajšieho súdu bolo zistené, že vo veci mal. B. C., G.. XX.X.XXXX je vedené pod č. 17P/159/2021 konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, ktoré doposiaľ nebolo právoplatne skončené.

6. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

7. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

9. Podľa ust. § 360 ods. 1,2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

10. Podľa ust. § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/215 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa ust. § 330 ods. 1, 2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

15. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

16. Podľa § 20 ods. 1, 5 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní a o zmene niektorých zákonov (školský zákon) povinná školská dochádzka sa plní v základných školách, v stredných školách a v školách pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak. Žiak plní povinnú školskú dochádzku v základnej škole v školskom obvode, v ktorom má trvalý pobyt, ak zákonný zástupca pre svoje dieťa nevyberie inú základnú školu. Žiak môže plniť povinnú školskú dochádzku v inej ako spádovej škole, ak ho riaditeľ tejto školy prijme na základné vzdelávanie.

17. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

18. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012). Potreba bezodkladne upraviť pomery neodkladným opatrením musí byť naliehavá a nevyhnutná. Neodkladné

opatrenie je nevyhnutné vtedy, ak navrhovateľovi hrozí ujma alebo nezvratný následok, dochádza k porušovaniu alebo zasahovaniu do jeho práv a oprávnených záujmov, prípadne jeho právne postavenie sa zhorší alebo je bez vydania neodkladného opatrenia neisté.

19. Po oboznámení sa s obsahom návrhu má súd za to, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Matka neosvedčila nevyhnutnosť úpravy pomerov. Dieťa aktuálne navštevuje 3. ročník základnej školy v C., O. XX, a teda plnenie povinnej školskej dochádzky maloletej v aktuálnej situácii nie je ohrozené. Na podmienky tejto školy sa plne adaptovala, má tam vytvorené zázemie, spolužiakov. Podľa správy školy vyžadanej v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností č. 17P/159/2021 zo dňa 28.3.2022 maloletá v škole dosahuje vo výchovno-vzdelávacom procese veľmi dobré výsledky. V kolektíve je obľúbená, rada každému pomáha, podelí sa so všetkým. Je úslužná, kamarátska, nekonfliktná. Na vyučovací proces sa pripravuje svedomito a pravidelne, domáce úlohy má vypracované. Jej práca je úhľadná, pekne upravená. Spolupráca s rodičmi je dobrá. S poukazom na uvedené nie je možné konštatovať splnenie podmienok v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 CMP. Pri rozhodovaní súdu na základe návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí byť osvedčený kvalifikovaný a bezprostredný zásah do práv a záujmov dieťaťa, ktorý si vyžaduje okamžitú nápravu. Neodkladné opatrenie je opatrením výnimočným, nie bežným, pretože každé rozhodnutie, ktorým súd zasahuje do života rodiny je krajným riešením. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veciach starostlivosti o maloleté deti je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Výkon rodičovských práv a povinností nesmie vystaviť maloleté dieťa negatívnym vplyvom. Je potrebné brať ohľad na záujmy dotknutých osôb, predovšetkým na záujem maloletého dieťaťa. Európsky súd pre ľudské práva prisúdil zvláštny význam zvrchovanému záujmu dieťaťa, ktoré podľa svojej povahy a závažnosti môže prevážiť nad záujmom rodiča. Toto konštatovanie má na mysli potrebu nájdenia určitého konkrétneho spôsobu zosúladenia toho, čo je v záujme maloletého dieťaťa a čo v záujme jeho rodičov. Vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej súdom nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté. Na zabezpečovaní starostlivosti o maloletú sa podieľajú obaja rodičia. Presťahovanie matky v dôsledku čoho je dochádzanie maloletej do školy finančne náročné neodôvodňuje naliehavosť zásahu do pomeru účastníkov. Zároveň súd dopĺňa, že podľa obsahu spisu tunajšieho súdu č. 17P/159/2021 bolo rozhodnutie matky presťahovať sa plánované.

20. Na základe vyššie uvedeného súd uzatvára, že nakoľko neboli splnené zákonné podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, nebola preukázaná naliehavosť zásahu súdu do pomerov účastníkov ani ohrozenie záujmov maloletého dieťaťa, súd návrh matky ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.